

ban és a harmadik osztály első félévében meg lehet ismertetni a gyermekekkel a betűrendes katalógusokat. A negyedik osztályban pedig már képesek a szakkatalógus használatára is.

Ahhoz azonban, hogy azt a tudást, amit a gyermekek az alsó tagozatban megszereztek, alkalmazhassák majd később is, mind az iskolai, mind a közművelődési könyvtárakban újabb és újabb tárgyi, valamint személyi feltételek megteremtésére volna szükség. Jóvá nem tehető hiba erről a takarékosagra hivatkozva lemondani.

El kell érni azt, hogy a könyvtár az órákon is mindig jelen legyen, éspedig nemcsak a kísérleti iskolákban. Ha a pedagógus kihasználja ezt a lehetőséget nevelőmunkájában, a befejezettség érzetét

keltő nevelésünk minden bizonnyal átalakul a permanens művelődésre neveléssé, s a pedagógusok a könyvtárosok nélkülözhetetlen segítői lesznek és fordítva.

Ehhez a célhoz kell megteremteni a feltételeket, most, a 24. órában, még mielőtt lekéssük a csatlakozásunkat a világ kulturált nemzetjeinek vonatához.

Olyan tenniakarással kell ezért dolgoznia minden könyvtárosnak, hogy valamikor mi is a dánokéhoz hasonló statisztikai adatokkal büszkélkedhessünk.

Lengyák István

(A Könyvtáros jubileumi cikkpályázatán díjazott munka)

Apró hibák a nagy remények gátjai

Hiába vannak kitűnő konzervjeink, ha nincs hozzájuk nyitónk, akár éhen is halhatunk. Hiába vannak kitűnő pedagógusok, hiába a jó szándék, a jó kapcsolat iskola és könyvtár között, ha könyvtárunkat képtelenek vagyunk megfelelő hőmérsékletre fűteni. Márpedig az elmúlt tanév nagyobbik részében, a fűtési idény alatt Gyöngyösorosziban +12 fokot mutatott a hőmérő a községi könyvtárban, s ilyen „melegben” kölcsönözni még csak lehet, talán még böngészgetni is a könyvek között, de kézikönyveket olvasgatni, folyóiratokkal barátkozni már nem, még kevésbé végigülni egy 45 perces tanórát.

Pedig mindkét részről megvolt a jó szándék. Az iskola érdekei miatt a tanév kezdetekor a könyvtári nyitvatartást is megváltoztattuk, hogy délelőttönként otthont adhassunk a tanórák egy részének. Jöttek is a tanárok nagy lelkesedéssel, kíváncsi gyerekekkel, később meleg télikabátba, sálba burkolózva és kesztyűben . . . egy darabig. Előbb-utóbb azonban mindenki eljutott a felismerésig, hogy ami nem megy, azt kár erőltetni. Győzött a hideg. Hogy mi miért nem győzhettünk a hideg felett, az más — gazdasági — kérdés. Hiába volt a tanácsstikári jó szándék, ha „újításunk” általános érvényű, áthághatatlan rendelkezésekbe ütközött! Nagyobb teljesítményű olajkályhákat nem állíthatunk be, más fűtési megoldást pedig az épület műszaki adottságai nem engednek meg. A legbiz-

tosabb megoldásnak a központi fűtés néhány éven belüli bevezetése tűnik. De mi lesz addig?

Az első időszakban könyvtárunkban heti 4—7 tanórát rendeztünk meg. Eleinte ezek az órák hagyományosak voltak, úgy zajlottak le, mint az osztályteremben, csak a környezet volt rokonszenvesebb. Később a tanárok, a könyvtáros és a gyermekek is egyre tisztábban ismerték fel a könyvtár nyújtotta nagyszerű lehetőségeket. Egyre több lett a szemléltetés, több forrás feldolgozására került sor, s ha a hideg nem szakítja meg ezt a fejlődést, alighanem sajátos formát is találtunk volna e foglalkozások igazi eredményességének fokozásához, de a tél elmúltával újra csak a gyakorlatlanok bizonytalanságával tapogatódzunk. Sajnálatos tény az is, hogy a kemény tél néhány pedagógust végleg elriasztott, azóta sem tértek vissza gyerekeikkel.

Mint a leírtakból kitűnik, legfőbb gondunk a folytonosság hiánya. Pedig csak rendszeres tevékenység hozhat eredményt! Természetesen a csonka lehetőségeket is igyekszünk kihasználni. Tervünk: ne csak magyar, történelem és osztályfőnöki órákat tartsanak könyvtárunkban, hanem más tantárgyak óráit is. Szeretnénk továbbá viszszenyerni az „elveszített” pedagógusokat. Mindez azonban — sajnos — központifűtés-szerelőinktől függ!

Szabó Péter

községi könyvtáros, Gyöngyösoroszi (Heves m.)